

Hajnal Katalin

AZ AGRÁRIPAR ÉS A FALU FEJLESZTÉSÉVEL
KAPCSOLATOS ESZMEI-POLITIKAI IRÁNYELVEK
GYAKORLATI VALÓRA VÁLTÁSÁRÓL

A VKSZ XVIII. választási értekezletének és a KSZ küszöbönálló kongresszusainak előkészületei keretében elengedhetlenül fontos áttekintnünk, hogy a JKSZ-nek az élelmiszer-gazdaság és a falu fejlesztésére vonatkozó eszmei-politikai irányelveinek megvalósításában milyen tevékenységet fejtett ki a Vajdasági KSZ, hogy minél világosabban meghatározzuk az egyes súlyosabb és összetettebb helyzetben lévő élelmiszer-termelés fokozását szolgáló tevékenységi formákat.

A helyzet ezen a téren fokozottabb, alkotóbb és felelősségteljesebb hozzáállást követel a társadalmi döntéshozatal minden szintjén: a párttagoktól kezdve a társadalmi szervezeteken át az agrokomplexumig konkrét munkaszervezetekben, de a gazdasági társulásokban, a gazdasági kamarákban, a Szövetkezeti Szövetségben, a küldött-testületekben és azok végrehajtó szerveiben csakúgy, mint a többi társadalmi szervben, továbbá más gazdasági társulásokban, hogy az eddiginél gyorsabban és következetesebben valósuljanak meg az élelmiszer-gazdaság és a falu fejlesztését szolgáló célok.

Erre köteleznek bennünket az agrokomplexum KSZ-akcióválasztmányának határozatai, amelyek a hosszú távú gazdaságstabilizációs program megvalósítására irányulnak és a JKSZ idevonatkozó eszmei-politikai állásfoglalásai, amelyeket a múlt év augusztusában a JKSZ KB Elnöksége is elfogadott.

A további tevékenység sikere szempontjából elengedhetlenül fontos, hogy elmélyülten, bírálón és önbírálón mérlegeljük, hogyan viszonyulunk eddig azok iránt a döntések és álláspontok iránt, amelyek az élelmiszer-termelés növelését, az élelmiszeripari cikkek kivételének fokozását, az e téren kínálkozó lehetőségek jobb kihasználását szorgalmazzák, amelyek feladatul tűzik ki, hogy alkotó hozzáállással munkálkodjunk a mezőgazdasági és az élelmiszer-termelés szerkezetének gyorsabb megváltoztatásán, a termelékenység fokozásán, gazdag természeti adottságaink valamint a munkával megteremtett teljesítőképeségek jobb és célszerűbb kihasználásán. Értékelnünk kell, miként valósult meg a tudo-

mányos kutatómunka serkentése és erőteljesebb fellendítése az élelmiszer-termelők és a többi gazdasági tényező közti jövedelmi viszony gyorsabb kiépítése, az öngazgatási alapokon történő újratermelési közösségek kialakítása, ami a szocialista öngazgatású társadalmi-gazdasági viszonyok eredményesebb kiépítését teszik lehetővé. Felelősségteljesen viszonyulunk-e a földművesek öngazgatási alapokon történő társításához és a többi kulcsfontosságú kérdés megoldásához? Rá kell mutatnunk mindazokra az okokra, amelyek miatt e feladatok életre keltésében nem érjük el a várt eredményeket.

Az, hogy az ágazatot érintő kérdések állandóan a figyelem és a társadalmi-politikai tevékenység középpontjában álljanak, annál is inkább fontos, mert az agrokomplexum képezi Vajdaság SZAT gazdasági termelőképességének nagyobb hányadát, a mezőgazdasági és élelmiszeripari termelés adja a tartomány társadalmi termékének 40 százalékát (ebből 30% jut a mezőgazdaságra és 10% az élelmiszeriparra), és ugyancsak nem mellékes tényező, hogy Vajdaság aktív lakosságának csaknem a fele az élelmiszer-termelésből vagy az ezzel szoros kapcsolatban álló tevékenységekből él. Mindezekkel kapcsolatosan ki kell még emelni, hogy az ország mezőgazdaságának és élelmiszer-termelésének helyzete kritikus pontra jutott.

Habár a VKSZ XVII. értekezlete óta a VKSZ szervei nem elemezték külön, hogy miként teljesítették a JKSZ-nek az agrokomplexum fejlesztésére vonatkozó irányelveiből adódó feladatokat, a hosszú távú gazdaságzilárdítási programot, de a távlati, a középtávú és a jelenlegi gazdasági fejlesztési teendőket taglalva terítékre kerültek az ágazat társultmunka-szervezeteiben felmerülő problémák és megoldásra váró kérdések is. Különösen a JKSZ KB 13. értekezlete határozatjavaslatainak valamint az élelmiszer-gazdaságban dolgozó kommunisták akcióválasztmánya ülésének előkészületei során elemezték bírálón és önbírálon a helyzetet és a gyakorlatot, rámutatva azokra az objektív körülményekre, de a szubjektív gyengeségekre is, amelyek gátolták a kijelölt célok megvalósítását.

Mindemellett a VKSZ Tartományi Bizottságának Elnöksége az élelmiszer-gazdaságban észlelt nehézségek leküzdése, a felmerült problémák megoldása, a felelősség kiélézése, a termelés és a kivitel fokozása valamint a szocialista öngazgatási viszonyok kiterelbelyesítése érdekében számos akciót kezdeményezett, és külön felhívta a figyelmet, hogy e törekvésekben saját erőnkre kell támaszkodnunk. Ugyancsak sokat fáradoztak annak érdekében, hogy a VKSZ községi bizottságain kívül a párttagok (akiket egyúttal nagyobb aktivitás kifejtésére is ösztönöztek) a tevékenységi formák és a párton belüli kapcsolatok bővítésével is járuljanak hozzá az agrokomplexum fejlesztési kérdéseinek megoldásához.

Az agrokomplexum fejlesztésére vonatkozó KSZ-irányelvek megvalósítása igen összetett körülmények közepette indult el, amire a társadalmi-gazdasági élet során öröklött és újonnan keletkezett nehézségek is

rányomták bélyegüket. Ez érezhetően befolyásolta a feladatok megvalósítását, s így az ágazatban észlelt pozitív folyamatok és az elért eredmények ellenére összességében nem váltak valóra következetesen és eredményesen a KSZ ez irányú céljai.

A következőkben eszmei-politikai tevékenységünk néhány további fontos kérdésére térnénk ki.

Elsősorban meg kell állítanunk az élelmiszer-gazdaság állandó hanyatlását, ami mindenekelőtt a felhalmozó- és az újratermelési képesség csökkenésében nyilvánul meg. A fejlődés anyagi alapjai mind szűkösebbek, s ennek következtében óriási nehézségek merülnek fel a folyamatban lévő és a bővített újratermelésben. E nehézségek 1983-ban és 1984-ben éleződtek ki különösen, a múlt évben pedig a gazdasági helyzet még inkább súlyosbodott.

Mindaz rendkívül megnehezíti az élelmiszer-termelés és a kivitel lendületesebb növelését és fejlődését, ugyanakkor gátolja, hogy az agrokomp lexum betöltse a társadalmi-gazdasági stabilizációban neki szánt vezető szerepet. Ezért a szubjektív gyengeségek is élesebben kifejezésre jutnak.

A termelés mennyiségének növelésében felmutatott eredmények nem kielégítőek. Nehézségek fenyegetik a piac szilárdságát is. Nem halad kellő ütemben a mezőgazdasági és az élelmiszer-termelés szerkezetének megváltoztatása sem. Mind az élelmiszeripari kapacitások, mind pedig az elsődleges mezőgazdasági termelésben rejlő tartalékok nincsenek kellő mértékben kihasználva.

Az élelmiszer-termelésben jelentkező kedvezőtlen irányzatok tulajdonképpen a hosszú távú gazdaságszilárdítási feladatok teljesítésében tapasztalható lemaradásnak a következményei. Ahelyett ugyanis, hogy az ágazat gazdasági helyzetét erősítsük, kedvezőbb feltételeket teremtsünk az élelmiszer-termelés fejlődéséhez, évről évre csak a hanyatlásnak vagyunk a tanúi. A krízist az idézi elő, hogy az elsődleges elosztás terén nem megfelelőek a viszonyok, a mezőgazdasági szervezetek a bankoktól függnék, egyre kedvezőtlenebb, a szelekciót figyelmen kívül hagyó a hitelpolitika, és egyre szembetűnőbbek az áraránytalanságok. Így nem valósulhatnak meg a lefektetett gazdaságszilárdítási és fejlesztési politikával összhangban kitűzött célok, nevezetesen, hogy a saját erőnkre támaszkodva érjük el a társadalmi-gazdasági stabilizációt, ugyanis ennek egyik kulcsfontosságú területe, tartóoszlopa nem tölti be a neki szánt szerepet.

Az elsődleges elosztásban az élelmiszer-termelés helyzete rendkívül kedvezőtlen. Egyre több az olyan árólló, amely mind nagyobb terheket ró az élelmiszer-termelésre, de különösen a mezőgazdaságra. 1984-ben a mezőgazdasági termékek árai 44 százalékkal emelkedtek, ugyanakkor a termelési költségek és az alapanyagok 65 százalékkal drágultak meg. Talaly az évs első hét hónapjában 48 százalékkal emelkedtek a mezőgazdasági termékek árai, a termelési költségek és az alapanyagok árai viszont már 72 százalékkal növekedtek. A műtrágyára és a növényvédő szerekre folyósított térítmények összege eltörpül a kiadások mellett, és

e kedvezmények sem változtatnak a mezőgazdaságnak az elsődleges elosztásban betöltött hátrányos helyzetén.

Az ágazat gazdasági erejének hanyatlásához hozzájárult a kölcsönök után fizetett, úgynevezett reálkamatok bevezetése. Az ilyen hitelpolitika ugyanis nem veszi figyelembe az élelmiszer-termelés sajátos helyzetét. A mezőgazdaság 1984-ben az 1983-as évihez képest a felvett hiteleszközökre 70 százalékkal nagyobb kamatokat fizetett ki, az élelmiszeripari munkaszervezetek pedig 30 százalékkal többet. A mezőgazdaságban ebben az évben a kamatok 54 százalékat tették ki a felhalmozott eszközöknek, míg a mezőgazdasági terményeket feldolgozó ipar 2,7-szer nagyobb összeget fizetett ki kamatok címén, mint amekkora akkumulációt megvalósított. Tavaly az első félévben az agrokompexumban a kamatok négyszer magasabbak voltak az előző év azonos időszakához viszonyítva, és elérték a megvalósított jövedelem szintjét. A mezőgazdaságban egyébként 4 és félszeresére, a feldolgozó iparban pedig 3,8-szeresére növekedtek a kamatok.

(A kamatokra elkülönített eszközök az egyes termékek árát olyan mértékben növelik, hogy ily módon a piaci értékesítésük rendkívül megnehezül. 1984-ben a kamatok címén kifizetett eszközök a búza kilogrammonkénti árának 20,5, a kukoricáénak 11, a cukorrépáénak 27,5, a napraforgóénak és a szójáénak pedig 21—21 százalékat tették ki, a gondot csak tetézi, hogy a múlt évben ezek az arányok tovább növekedtek. A sertésenyésztésben például a kamatok összege csak a forgóeszközök biztosításában egy kilogramm élősúly esetén elérte a 92 dinárt, azaz egy-egy hízó esetében összesen 9755 dinárt tett ki.)

A kamatok ilyen nagyarányú növekedésére a kamatlábak emelése hatott ki, ammihez hozzájárult az is, hogy a kereskedelem késve vette át a termelőktől a készterméket, és hogy az árutartalékok az egységes árutartalék-rendszer működésének hiányában többnyire a tartományban halmozódtak fel.

Az élelmiszer-termelésben úgyszintén aggasztó jelenség a beruházás terén észlelt hanyatlás. A középtávú tervidőszak első évében a beruházások értéke még enyhén emelkedő irányzatot mutatott, tavaly viszont ezen a téren már megtorpanás sőt hanyatlás következett be. Az elmúlt évben a beruházások reálértéke 38 százalékkal csökkent, ugyanakkor visszaesett a mezőgazdaság részesedése is az összbefektetésekből. Úgy ítéli meg, hogy az ágazatban a beruházások csökkenését a mezőgazdasági munkaszervezetek felhalmozóképtiségének hanyatlása és újrateherlési erejének gyengülése idézte elő, de tartomány- és országszerte is érezhető a fogyasztóknak a mezőgazdaságba való beruházás iránti érdektelensége. Az ilyen helyzet következményei többszörösen is kedvezőtlenek. A mezőgazdasági szervezetekben és az élelmiszeriparban csökken az ügyvitel gazdaságossága és kifizetődősége, lassúbb ütemű a korszerűsítés és egyre szűkebb keretek közé szorul az öngazgatás anyagi alapja.

Hasonló vagy ugyanilyen megállapítások hangzottak el a helyzettel kapcsolatban a mezőgazdaságban dolgozó kommunisták akcióválaszt-

mányainak ülésén (tavaly június 13-án és 14-én Újvidéken), amelyen az ország minden tája képviseltette magát. Ezekkel a nehézségekkel tehát nemcsak a vajdasági élelmiszeripar találja magát szemben, hanem országos szintű problémákról beszélhetünk.

Mindenképpen emlékeztetni kell arra, hogy a hosszú távú gazdaság-szilárdítási program az élelmiszeripari termelés fokozását kiindulópontként jelöli meg a stabilizációs folyamatokban az egész országban, és kihangsúlyozza, hogy a mezőgazdaság az agráriparhoz szorosan kapcsolódó tevékenységekkel együtt Jugoszlávia nemzeti jövedelme mintegy felének kialakításában vesz részt. Ilyen szempontból a mezőgazdaság nehézségeinek leküzdése és a megbomlott viszonyok helyreállítása egész társadalmunk ügye kell hogy legyen.

Különösen fontos, hogy a párttagok aktívan járuljanak hozzá az olyan rendszerbeli megoldások és gazdaságpolitikai intézkedések foganatosításához, amelyek nagyobb, gazdaságosabb és kifizetődőbb élelmiszer-termelésre serkentenek, és alkalmazkodnak az agráripar újratermelési feltételeihez. Ilyen értelemben az akcióválasztmányok a következőket emelik ki:

— a mezőgazdaság folyamatos termelésének hitelezése esetében a kamatlábak magasságának meghatározásakor érvényre kell juttatni a selektivitás elvét, a valós piaci árakat, valamint azok társadalmi ellenőrzését figyelembe véve idejében kell biztosítani a mezőgazdasági termékek, illetve a tartalékok felvásárlásához szükséges eszközöket;

— csökkenteni kell a mezőgazdasági és élelmiszeripari szervezetek valamint a szövetkezetek esetében a jövedelem utáni kötelezettségeket; az ügyviteli költségek mérséklése érdekében a rövid és hosszú lejáratú hitelek esetében meg kell változtatni a törlesztés feltételeit, mégpedig úgy, hogy az ily módon felszabaduló eszközöket a felhalmozó- és az újratermelési képesség fokozására fordítsák;

— olyan gazdaságpolitikai intézkedéseket kell foganatosítani, amelyek meggátolják a mezőgazdaság kárára történő árollók létrehozását; biztosítani kell, hogy a dolgozók és a társult mezőgazdasági termelők közvetlenül, a piacon uralkodó helyzettől függően vegyenek részt az árak alakításában azokkal a dolgozókkal együttesen, akikhez az újratermelés terén kapcsolódnak.

Ezeket a kérdéseket a szövetségi szervekben és az egész országban az eddiginél határozottabban és eredményesebben kell megoldani.

Az agrokomplexum munkaszervezeteiben a szocialista öngazgatású társadalmi-gazdasági viszonyok fejlődése terén mind szembetűnőbb a megtorpanás. A társultmunka-alapszervezetben a dolgozók nincsenek olyan helyzetben, hogy döntően befolyásolják a jövedelemszerzés és -elosztás feltételeit, a társadalmi újratermelés folyamatait. Emellett fokozódik a dolgozók elidegenítése a jövedelemtől és mindinkább leszűkül a társult munka anyagi alapja.

Mіндеzt nagyrészt az idézte elő, hogy a hosszú távú gazdaság-szilárdítási programban lefektetett álláspontok nem valósulnak meg követke-

zetesen és kellő eredményességgel. Pedig ezek az irányelvek világosan kimondják, hogy a mezőgazdasági és élelmiszeripari munkaszervezetek a gazdaságpolitikában ugyanolyan jogokat élveznek, mint más gazdasági ágazatok a társadalmi termelésben, a nemzeti jövedelem megvalósításában valamint a hazai és a külföldi piachoz fűződő kapcsolatokban egyaránt. Az agráripari munkaszervezetekben az áru áramlásának és a pénzfolyamatoknak az adminisztratív ellenőrzése nehezíti meg a jövedelmi viszonyok fejlődését, a külgazdasági kapcsolatokban pedig a deviza- és az árrendszer összehangolatlansága.

Az agráripari munkaszervezetek társadalmi-gazdasági helyzete jelenleg még jelentős mértékben lefokozza és körülhatárolja a dolgozók és a földművesek lehetőségét, hogy ők irányítsanak többnyire még mindig az adminisztratív intézkedések érvényesülésére mind a mezőgazdasági munkaszervezetekben, mind pedig az élelmiszeriparban. Világosan ki kell hangsúlyozni, hogy ezeknek a társultmunka-alapszervezeteknek a dolgozói a mai viszonyok közepette hátrányos és egyenlőtlen helyzetben vannak. A dolgozók nincsenek abban a helyzetben, hogy ők dolgozzák ki és fogadják el a jövedelmi viszonyok alapjait. Ezek nagyrészt még mindig az adminisztratív intézkedésektől függően alakulnak. Az agrokomp lexum munkaszervezeteinek arra irányuló kezdeményezései, hogy a társadalmi-gazdasági viszonyokat a társultmunka-alapszervezetek, illetve az újratermelési közösségek munkaszervezetei közt a munka- és az eszköztársítás, a közös termelés és jövedelemelosztás alapjaira helyezték, számos objektív nehézségbe ütköztek, a gyakorlat pedig azt mutatja, hogy ezek a törekvések általában rövid életűek voltak, csak egy-egy újabb közigazgatási intézkedésig, beavatkozásig maradtak fenn. A rövid lejáratú és csupán rész megoldást hozó gazdaságpolitikai intézkedések, amelyek nem bizonyultak eléggé hatékonyaknak, állandóan változtatnak a társult munka társadalmi-gazdasági helyzetén, egyszer az elsődleges termelésben, máskor a feldolgozó iparban, ami elkerülhetetlenül a korábban kialakított viszonyok lerombolásához vezet. Az összetett társultmunkaszervezetek mint a mezőgazdasági, feldolgozóipari, kereskedelmi és egyéb tevékenységekkel foglalkozó társultmunka-alapszervezetek újratermelési és jövedelmi alapokon történő társulásai nagyrészt emiatt az okok miatt nem tudtak kellőképpen érvényesülni, s ezek az irányzatok kedvező légkört teremtenek a munkaszervezetek bezárkózásához.

Ezenkívül szem előtt kell tartanunk, hogy az ilyen kettős viszonyok fenntartása a gazdasági és a politikai rendszerben gátolja a dolgozók kezdeményező és alkotóképességét, megghiúsítja, hogy önigazgatóként és a társadalmi-politikai rendszer egyedeiként jobban kifejezésre jussanak. Ebben a helyzetben újratermelődnének azok a viszonyok, amelyekben már megszokott gyakorlattá válik az adminisztratív intézkedések iránti igény, amit sok esetben a szubjektív gyengeségek elkendőzésére használnak fel.

Ilyen viszonyok közepette egyre kevesebb a munka- és eszköztársítás alapuló közös termelés és a közös jövedelemszerzés. 1980-ban az ily módon megvalósított közös jövedelem a társultmunka-alapszervezetek

összbevételének 5 százalékát tette ki, 1984-ben viszont mindössze 1 százalékra esett vissza.

Világos, hogy ebben a gazdasági rendszerben és a gazdaságpolitikában amennyiben nem valósul meg a mezőgazdaságnak és az élelmiszeriparnak a többi gazdasági ágazattal való egyenrangúsága, akkor nehezen jöhet létre az ágazatban az alkotmányban és a társult munka törvényében lefektetett szerveződési forma, amely az öngazgatású társadalmi-gazdasági viszonyokon, a munka és eszköztársításon, a közös termelésen valamint a közös bevételen és jövedelemszerzésen alapul.

Az agrokomplexum társultmunka-szervezeteinek, de még inkább a KSZ-alapszervezeteknek a társadalmi-gazdasági és jövedelmi viszonyok kiépítése és továbbfejlesztése érdekében az eszméi-politikai tevékenységet szükségszerűen az öngazgatású egység erősítésére kell összpontosítaniuk — ami magával vonja az öngazgatási alapokon történő tervezés előmozdítását és azt is, hogy kiküszöböljük a pénzügyi folyamatok és az áru áramlásának bezárkózását és felaprózottságát. A jövedelmi kapcsolatok kiépítésében tapasztalt pozitív törekvésekből kell kiindulni és támogatni a közös termelési folyamatok fejlesztését, a társultmunka-alapszervezetek pénzügyi folyamatainak és áruáramlásának összehangolását, a fejlesztési eszközök közös célokra való társítását, a fejlesztési osztályok megalakítását és gyakorlati munkáját, valamint ösztönözni a belső bankok létrehozását.

Tekintettel arra, hogy az árak társadalmi ellenőrzéséről szóló törvény értelmében az élelmiszercikkek a többi termékkel azonos elbírálásban részesülnek (néhány kivétellel, mint 1985-ben a liszt, a kenyér, a cukor és az olaj esetében), különösen fontos lenne, hogy a KSZ-alapszervezetek saját környezetükben építő jellegű és konkrét akciókat kezdeményezzenek, amelyek a társultmunka-alapszervezetekben, a társastermelési alapszervezetekben és a földműves-szövetkezetekben a jövedelemszerzés és -elosztás kidolgozására irányulnak, amelyek azt szorgalmazzák, hogy a hazai és külföldi piacon öngazgatási döntéshozatal útján az egymás közti kapcsolatok és a függőség, vagyis az eszközök és a munka társítása, a közös termelés és jövedelemszerzés alapján rendezzék az árakat. E törvény korlátlan alkalmazása az élelmiszer-gazdaságban dolgozóknak lehetőséget nyújtana, hogy az árpolitika meghatározásának és valóra váltásának hordozóivá váljanak, hogy közvetlenebbül kihassanak az újtermelési folyamatokra, ugyanakkor az ágazat munkaszervezetei jobban ki lennének téve a piac és a gazdasági törvényszerűségek hatásának, aminek következtében nagyobb hangsúlyt kellene helyezniük saját szervezettségükre, a kapacitások és a belső tartalékok kihasználására, a termelési és az ügyviteli költségek csökkentésére, a termelékenység növelésére stb.

A társult munka öngazgatású szerveződése mint az öngazgatásnak és a jövedelmi-társadalmi-gazdasági viszonyoknak fontos előfeltétele nem változott lényegesen. E téren megtorpanás következett be. Az újtermelési lánc megszervezésének előnye és szükségessége csak lassan tuda-

tosodni. Ehhez nagyrészt hozzájárul a munkásoknak a társultmunka-alapszervezetekben betöltött helyzete, de a szubjektív erőknél — élükön a Kommunisták Szövetségével — nem eléggé szervezett és összehangolt tevékenysége is. A társult munka jelenlegi szervezettségének kérdéséhez az élelmiszer-gazdasági ágazatban sokszor fétisként viszonyulnak, az adott körülmények közepette kevés az új, jobb megoldásra törekvő kezdeményezés, és sok esetben találkozunk az önelégültség jelenségével. Nagyon lassan valósulnak meg azok a törekvések is, amelyek célja, hogy az azonos feladatkörök egyesítésével váljanak valóra a közös célok és feladatok. A bezárkózásra való törekvés és az érdekek felaprózottsága is kifejezett. Az ilyen viselkedési formák, amelyek egyre jobban elterjednek a gyakorlatban, nehezen küszöbölhetők ki, mert már-már törvényszerűen a társadalmi-politikai közösségek szerveinek támogatására találnak. Ez is gátolja az összetett társultmunka-szervezeteket feladat- és szerepkörük betöltésében. Az összetett szervezetek többségében a társultmunka-alapszervezetek és a társastermelési alapszervezetek közt hiányzik az olyan kapcsolat, amely a termelésben és a fejlesztésben egyaránt a közös programokon és a munkamegosztáson alapulna. Ilyen körülmények közepette a társadalmi-gazdasági viszonyok továbbfejlesztését szolgáló tevékenységgel ellentétben dezintegrációs jelenségek is előfordulnak. Ezeket a folyamatokat a VKSZ községi bizottságai és elnökségei nem követik kellő gyorsasággal és figyelemmel, keveset foglalkoznak jelentőségükkel, indítékaikkal, gyakran pedig túlnyomórészt a szűkebb, községi érdekeket támogatják. Ezen a téren a Kommunisták Szövetségben a községek közötti együttműködés is szegényes.

Éppen ezért fontos feladata a Kommunisták Szövetségnek, hogy szervezeten és kitartóan serkentse egységes jugoszláv gazdasági szinten a reprodukciós összekapcsolódást. Ez fontos előfeltétele a termelés átszervezésének, a munkamegosztás és az ezen belüli szakosítás folyamata felgyorsításának, továbbá a nemzetközi munkamegosztásba való eredményesebb bekapcsolódásnak.

Az összetett társultmunka-szervezetek és a társultmunka-szervezetek KSZ akcióválasztmányainak és alapszervezeteinek a jövőben hatékonyabban kell tevékenykedniük a közösség erősítéséért, továbbá a fejlesztés és gazdálkodás, a közös programokon alapuló munka és eszköztársítás, a hazai és a külföldi piacon való együttes fellépés, valamint az öngazgatási meg egyezésekbe és szerződésekbe foglaltak következetesebb betartása érdekében. A VKSZ községi bizottságainak és elnökségeinek is erre kell serkenteniük a KSZ-alapszervezeteket.

Nem hozták meg a várt eredményeket azok az erőfeszítések sem, amelyek a mezőgazdasági-élelmiszeripari társultmunka-szervezeteknek a társastermelési alapszervezetekhez és a földműves-szövetkezetekhez való egyoldalú viszonyulást voltak hivatottak áthidalni. Vajdaságban a 120 falu elnevezésű akció a pozitív irányzatok mellett több visszasságra, számos szubjektív eredetű gyengeség, egyes társultmunka-alapszervezetek szolgálatainak és ügyvezető szerveinek megengedhetetlen viselke-

désére is fényt derített. Különösen jellemző, hogy a földművesek társulását, az ezzel kapcsolatos problémákat kizárólag a társastermelési alapszervezetek és a földműves-szövetkezetek feladatkörének tekintik. Ezekről a kérdésekről a kombinátokban, az öngazgatási szervezetekben vagy a KSZ-akcióválasztmány ülésein, illetve a tematikus értekezleteken csak ritkán tárgyalnak.

A földművesek társulásának és öngazgatási alapon történő szerveződésének kérdése nem szerepelt kellő mértékben és megfelelő eszmei-politikai súllyal a KSZ községi bizottságainak és a pártalapszervezeteknek az ülésein, sem a kombinátok tevékenységében. A gyakorlatban nem eléggé következetesen és eredményesen valósul meg a KSZ-nek az az állásfoglalása, amely szerint mindegyik lakott településen olyan szervezetnek kell működnie, amely maga köré tömöríti a földműveseket. A tartomány 469 lakott települése közül 117-ben a földművesek szervezésének semmilyen formája nem található meg, 95-ben pedig a társult munka egységeit alakították meg csupán. A földműveseknek 12 százaléka társult, 70 százalékuk pedig egyéves szerződéses viszonyt köt. Már ezek az adatok is azt igazolják, hogy a magánszektorban rejlő tartalékokat nem aknázzuk ki úgy, hogy az megfelelően a hosszú távú fejlesztési céloknak.

Eszmei-politikai tevékenységünk egyik gyengeségének a jele, hogy az ez irányú tevékenység már annál a dilemmánál, illetve azoknál a „licitálásoknál” megreked, hogy a földművesek szervezési formái közül mi a megfelelőbb: a földműves-szövetkezet-e vagy a társastermelési alapszervezetek. A társulás formájának eldöntését a földművesekre kell bízni, amikor pedig a társult munkával létesítenek termelési kapcsolatot, akkor az ott dolgozókkal közösen kell határozni erről. A gyakorlatban ilyen esetben biztosítani kell, hogy ezeket a folyamatokat a VKSZ községi bizottságai és a pártalapszervezetek irányítsák.

Az agrokomplexum helyzete és a gyakorlat egyre inkább felveti azt a kérdést, hogy milyen az ágazat társult munka szervezeteinek káderekkel való ellátottsága. Annál is inkább, mivel ettől függ a termelés növelése és társadalmisítása, a termelékenység fokozása az elsődleges mezőgazdasági és általában az élelmiszer-termelésben.

Az elmúlt időszakban nem büszkélkedhettünk azzal, hogy a felmerülő nehézségek és gyengeségek kiküszöböléséért az élelmiszer-termelési ágazatban eredményes harcot folytattunk volna. Már hosszabb ideje tart a káderhiány, ami különösen a társastermelési alapszervezetekben és a földműves-szövetkezetekben kifejezett. A társastermelési alapszervezetekben átlagban egy egyetemi képesítésű szakember dolgozik, míg a társadalmi szektor társultmunka-alapszervezeteiben nagyszámú szakkadert foglalkoztatnak. Mindez elfogadhatatlan viszonyulásról és viselkedésről tanúskodik, aminek súlyosságát csak növeli, hogy ezek a társultmunka-alapszervezetek és a kooperációs részlegek egyazon kombináton belül működnek. Szemléltetésképpen vegyük a következő adatokat: a Tartományi Foglalkoztatásügyi ÖÉK nyilvántartása szerint mintegy ezer me-

zőgazdasági és állategészségügyi technikus, ezenkívül 70 főiskolai és csaknem 200 egyetemi végzettségű szakember vár munkára. Elkerülhetetlenül felvetődik a kérdés, valójában mit is teszünk az elvek életre kelteséért, hogyan viszonyulunk a kialakított politikához, miként akarunk jobb eredményeket elérni az egyéni gazdaságok társadalmasításában és termelésük növelésében.

Ugyancsak időszerű kérdés, hogy a közvetlen termelésben miként vesszük igénybe a szakkadereket. Vannak olyan környezetek, ahol a szakemberek nincsenek kellőképpen bekapcsolva a termelési folyamatokba. Az agrotechnikai eljárásokról és alkalmazásukról gyakran a traktorvezetők viselnek gondot. Azzal a jelenséggel is találkozunk, hogy a mezőgazdasági szervezetek és a társultmunka-alapszervezetek vezetői, a mezőgazdasági szakemberek a saját földjükön vagy a bérbe vett területeken többet foglalkoznak a termeléssel — s ebben mások munkáját is használják, az újratermelési anyagok beszerzésekor és a termés eladásakor pedig saját összeköttetéseikre támaszkodnak —, mint munkahelyi feladataik és kötelezettségeik végzésével. Az ilyen viszonyulás már régebb óta ismert, viszont nehéz neki gátat vetni. Néhány községi szervezetben részleges akciót folytattak ebben az irányban, a legtöbb környezetben azonban maradt minden a régiiben. Ezekben a közösségekben szemmel láthatóan keveset törődnek a belső tartalékok kiaknázásával, a társadalmi kötelezettség és felelősség számonkérésével.

Az utóbbi időben nem lehetünk elégedettek a tudományos kutatómunka vívmányainak gyakorlati alkalmazásával az elsődleges mezőgazdasági termelésben és az agráripari kombinátokban. A mezőgazdasági ágazatban a tudományos ismeretek jelentős mértékben hozzájárultak az élelmiszer-termelés növeléséhez és korszerűsítéséhez. Ezek közül a vívmányok közül sok világszerte ismert és elismert. Összehasonlítva azonban a fejlett országok eredményeivel, e tekintetben az utóbbi néhány évben egyes szakterületek esetében stagnálás, sőt hanyatlás következett be. Ez a hanyatlás összefüggésben van az élelmiszer-gazdaság helyzetének rosszabbodásával. A tudomány tehát osztozik az élelmiszer-termelésnek a társadalomban betöltött sorsával.

A tudomány előtt két nagy feladat áll. Először is — a lehető legnagyobb mértékben ki kell használnia a fejlődési lehetőségeket, másodsor pedig, ezzel egyidejűleg, minél szerteágazóbban hozzá kell járulnia az agráripari termelés gyorsabb növeléséhez, elsősorban a rendelkezésre álló tartalékok ésszerűbb kihasználásával. Az agráriparban alkalmazott vívmányok egyúttal a tudományos kutatások előrehaladását is szolgálják. E széles körű kapcsolatnak a KSZ álláspontjain, azaz az agrokompexumhoz tartozó munkaszervezetek és a tudományos kutatóintézetek közötti öngazgatási társadalmi-gazdasági viszonyok fejlődésén kell alapulnia. A VKSZ TB egyik ülésén elfogadott tudományfejlesztési feladatok teljesítéséért sokkal határozottabban kell küzdenünk.

Az agráripari TMSZ-ek és ŐTMSZ-ek fejlesztési és tudományos

osztályainak nem kielégítő a szervezési és káderbeli fejlettsége, elzárkóz-
nak a társastermelési alapszervezetek és a földműves-szövetkezetek elől,
s ezzel gátat szabnak a tudományos vívmányok alkalmazásának. Ezeket
a kérdéseket az utóbbi időben néhány OTMSZ szintjén tematikus érte-
kezleteken vitatták meg, a gyakorlatban azonban elmaradnak a hely-
zet áthidalására irányuló hathatós intézkedések. A szubjektív erők ösz-
szefogásával határozottan szembe kell szegülni azokkal az ellenállások-
kal, amelyeket a társult munka tudományos egységei és a tudományos
kutatóintézetek közötti együttműködés fejlesztése elé gördítenek. Támog-
gatni kell azokat az erőfeszítéseket, amelyek a fejlesztési osztályok
anyagi és káderbeli megerősítésére irányulnak.

A VKSZ TB álláspontjai, amelyek Vajdaság SZAT hosszú távú tár-
sadalmi-gazdasági fejlesztési tervének az 1986 és 1990 közötti idősza-
kára vonatkozó eszmei-politikai kérdéseivel kapcsolatosak, világosan
meghatározzák az élelmiszer-termelés helyét és szerepét a tartomány fej-
lesztési tervében és a VKSZ ezzel kapcsolatos kötelezettségeit is. Az élel-
miszeripari társultmunka-szervezetekben a pártszervezetek elsődleges fel-
adata, hogy alkotó módon irányítsák a hosszú távú gazdaságszilárdítási
politika követelményeihez való alkalmazkodást a számottevő probléma
és nehézség leküzdését. Mindemellet külön is munkálkodni kell az élel-
miszer-termelés biztonságos és összehangolt fejlesztésén, a termékszerke-
zetnek az ipari növények javára történő megváltoztatásán, a jószágte-
nyésztésben pedig a feldolgozás magasabb szintjét kell elérni. Ez a jö-
vedelem növelésének a kulsckérdése. Ezzel egyidejűleg szorgalmazni kell
a munkatermelékenység növelését, az élelmiszeripari kapacitások nagyobb
fokú kihasználtságát, a feldolgozás magasabb szintre emelését és a ki-
vétel növelését, ami szervezett piacutatást, több társultmunka-szervezet-
ben pedig az extenzív gazdálkodás felszámolását követeli meg.

Az anyagi fejlesztés terén külön is időszerű és sürgős feladat, hogy biz-
tosítsák a mezőgazdasági termelés növelését. Ez reális követelmény,
amennyiben határozott lépéseket tesznek a kiépített kapacitások, a meg-
lévő adottságok és tartalékok maximális kihasználása érdekében. Ameny-
nyiben szükséges, hogy újítsák fel, alakítsák át a meglévő objektumokat,
és a nagy hatékonyságú termelést és ügyvitelt új módszereknek beve-
zetésével is szolgálják.

Ezzel kapcsolatban serkentenünk kell azokat az intézkedéseket és ak-
ciókat, amelyek a szántóföldi kultúrák hektáronkénti hozamának növe-
lését tűzték ki célul a tudományos eredmények és a korszerű technológia
alkalmazásával, az öntözés fokozásával és mindazoknak az okoknak az elhárításával,
amelyek a hozamok stagnálásához vagy csökkenéséhez ve-
zettek. Különösen fontos gyakorlati lépéseket tenni az öntözés növelésé-
re. Az intenzív agrotechnika, a magashozamú fajták és hibridek alkalmazása
az utóbbi két évtizedben hozzájárult Vajdaság mezőgazdasági
termelésének a növeléséhez, a tudomány azonban arra int, illuzórikus
elvárás lenne, hogy csak ezzel érhető el jelentősebb hozamnövekedés.
Nagyon fontos feltétel ehhez az öntözés intenzív alkalmazása, a vetés-

szerkezet gyorsabb módosítása. Mindez hozzájárul a jószágtenyésztés fejlesztéséhez, vagyis az élelmiszer-termelés és a jövedelem növeléséhez.

A hosszú távú gazdaságzilárdítási programból kiindulva elkészült a Duna—Tisza—Duna vízrendszer teljes kihasználásának programja, az öntözés gazdasági effektusainak kimutatásával, de az eszközök korlátozott volta ennek megvalósítását csak hosszabb távon, fokozatosan teszi lehetővé. Az első szakaszban 100 000 hektár, elsősorban társadalmi tulajdonban levő földterület öntözése válik lehetővé, tekintettel az öntözőrendszer kiépítéséhez szükséges komparatív előnyökre.

Ennek a programnak a megvalósításához — minden szakaszában — szükség lenne egy olyan öngazgatási megegyezés létrehozására, amely szabályozná Jugoszlávia és Vajdaság gazdaságának a jövedelmen alapuló munka- és eszköztársítását. E tekintetben azonban nincsenek még gyakorlati eredmények. Szükségszerű, hogy hangsúlyozzuk ennek a programnak ösztársadalmi jelentőségét és az elképzeléseket konkrétan beépítsük a hosszú és a középtávú társadalmi-gazdasági fejlesztési tervekbe.

Az élelmiszer-termelés stabil növelésének feltétele egyebek között az is, hogy mind a hazai, mind a külföldi piacon értékesíthetők legyenek a termékek, s közben a tartalékokról se feledkezzünk meg. Erre figyelmeztetnek a jószágtenyésztés problémái, a kukorica felvásárlása és értékesítése stb. Mind a hazai, mind a külföldi piac nagyon fontos tényező lesz a stabil élelmiszertermelésben az elkövetkező időszakban. Ezért mindjárt úgy kell hozzálátni a feladatokhoz, hogy ismert vásárlónak termeljünk. Ez azt jelenti, hogy biztosítani kell a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek piacának öngazgatású megszervezését, vagyis a termelési és értékesítési — a bel- és külkereskedelmet is ideértve — munkaszervezetektől kezdve a pénzügyekig mindenkinek azon kell fáradozni, hogy kidolgozzuk és megvalósítsuk a jugoszláv élelmiszer-gazdaság kivitelét szolgáló céltermelés programját.

A Kommunista Szövetségnek támogatnia kell a társultmunka-szervezeteket, hogy az élelmiszertermelésben jelenlévő szerkezeti összehangolatlanságot mielőbb kiküszöböljék, mert elsődleges stabilizációs feladatunk, hogy felszámoljuk a nyers- és alapanyag-termelés, valamint a feldolgozó kapacitások közötti diszharmóniát. A gazdaság szerkezetének megváltoztatása elsősorban azokra a közös programokra épülhet, amelyek az önffinanszírozás fokozását és az eszközök tömörítését célozzák az egységes jugoszláv gazdaságban. Arra is szükség van, hogy ezeknek a feladatoknak a megvalósítását gazdaságpolitikai intézkedésekkel is serkentsük.

Öngazgatású és társadalmi tervezéssel, a munka, az eszközök és a föld társításával, közös bevétel és jövedelem útján érhetünk csak el fejlődést, és folytathatunk harcot a többtermelésért és a nagyobb jövedelemért. Erre külön is rámutattunk a VKSZ TB 19. ülésén elfogadott álláspontokban. Ezekben kiemeltük az öngazgatású tervezés és megegyezési folyamatok fejlesztésének jelentőségét és azt is, hogyan kell munkálkodnunk ezen a feladaton. Hangsúlyoztuk, hogy a dolgozókat idejekorán és teljességében kell tájékoztatni a tervezés és az egyeztetés

svim važnim elementima; to je osnovni zahtjev za interesima države, lokalnim zajednicama, u područjima i državnoj razini. Održivost razvojnih strategija mora biti osigurana kroz održivo funkcioniranje.

Istaknuta važnost, da se u razvojnu strategiju uključe i organizacijske KSZ-strukture. Održivost razvojnih strategija mora biti osigurana kroz održivo funkcioniranje. Održivost razvojnih strategija mora biti osigurana kroz održivo funkcioniranje.

Rezime

Aktuelna pitanja ostvarivanja idejno-političkih stremljenja o razvoju agro-industrije i sela

Članak obrađuje izlaganje autorice na 26. sastanku PK SKV. Potrebna je intenzifikacija aktivnosti svih organa SK, da bi povećali proizvodnju i izvoz hrane. Agro-kompleks naime, čini većinu privrednog potencijala APV. Inicira se niz akcija za rješavanje svih problema agro-kompleksa, ali su se te akcije odvijale u veoma složenim uslovima našeg društveno-ekonomskog razvoja i stalnog pogoršanja ekonomskog položaja poljoprivrede u primarnoj raspodjeli, u prvom redu zbog nesprovođenja dugoročnog programa ekonomske stabilizacije. Makaze cena se dalje otvaraju na štetu poljoprivrede. Politika realnih kamata također negativno utiče na razvoj poljoprivrede. Kamate su u 1984. g iznosile 54% akumulacije. Usled nepovoljnih uslova, investicije su se naglo zaustavile tj. smanjene su za 35%.

Stavovi akcione konferencije SKV agro-industrijskog kompleksa su konstatovali da je potrebno:

- uvođenje principa selektivnosti u visini kamatnih stopa, u odnosu na poljoprivredu;
- smanjivanje izdvajanja iz dohotka OUR agro-kompleksa;
- prevladavanje otvaranja makaza cena na štetu agrara.

Postojeći položaj agro-kompleksa ograničava ovladavanje uslovima i rezultatima rada, stvaranje dohodovnih odnosa u OUR-ima i repro-zajednicama, ostvarivanje udruživanja rada i sredstava, što još u mnogome zavisi od administrativnih mera ili intervencija. Zbog toga je od 1980—1984. god. zajednički prihod opao sa 50% na 10%.

Jasno je, da je neophodno ostvariti uslove za postizanje istog položaja poljoprivrede, kao i drugih oblasti u privrednom sistemu.

SK ima za zadatak da se akcije usmere na jačanje samoupravnog zajedništva i samoupravnog planiranja.

Zakon o društvenoj kontroli cena, izjednačuje tretman cena agrara sa cenama ostalih oblasti, uz izvestan izuzetak, što omogućuje dejstvo udruženih radnika na određivanje cena, ali ih istovremeno izlaže i snažnijem dejstvu tržišta. Povezivanje rada i sredstava u pogledu reprodukcijonog povezivanja je sve

važnije i bori se protiv postojeće tendencije zatvaranja. Posebno je u tome važno, prevazilaženje sektaških odnosa poljoprivrede i industrije, kao i organizacija kooperanata i zadruga, što dosada još nije dalo dovoljno rezultata.

Udruživanje i samoupravno organizovanje zemljoradnika još nije u dovoljnoj meri prisutno u organima SK. Od 469 naseljenih mesta u 117 još nema nikakvog organizacionog povezivanja. Još nismo postigli dovoljno rezultata ni u pogledu kadrovske osposobljenosti u tom pravcu, kao ni u pogledu osposobljenosti kadrova u OUR-ima, iako u Vojvodini ima, prema podacima Zaveda za zapošljavanje, agrarnih kadrova sa visokom i višom spremom na listi nezaposlenih.

Korišćenjem nauke i povezivanjem sa naučnoistraživačkim institutima, isto ne možemo biti zadovoljni. Zapravo: nauka deli sudbinu položaja proizvodnje hrane u društvu.

Stavovi PK SKV u vezi sa razvojem 1986—1990 god. utvrđuju jasno mesto i ulogu proizvodnje hrane u SAPV i značaj povećanja proizvodnje i proizvodnosti rada, vodeći računa o poboljšanju položaja ovog kompleksa u materijalnoj proizvodnji. Izuzetno važan je zadatak korišćenje izgrađenog sistema DTD i navodnjavanja. Predviđa se u prvoj fazi navodnjavanje od 100.000 hektara.

Tržište domaće i inostrano veoma je značajan faktor stabilne proizvodnje hrane. Treba, prema tome, ozbiljno raditi na organizovanju tržišta.

Borba za proizvodnju i dohodak treba da se odvija i sa samoupravnim planiranjem. Značaj i potreba toga podvučena je na 19. sastanku PK SKV.

Predsedništvo sastanka predlaže, da se pojača aktivnost na rešenju najaktuelnijih pitanja i problema i na pronalaženju puteva za brži i stabilniji razvoj agro-industrije.

Resumee

Aktuelle Fragen der Verwirklichung der ideen-politischer Bemühungen des Vereins der Kommunisten um die Entwicklung der Agro-Industrie und des Dorfes

Der Artikel führt die Ausführungen der Autorin an der 26. Sitzung der PK SKV vor. Es ist eine Intensifikation der Aktivität aller Organe des SK nötig, um die Produktion und Ausfüh von Nahrung zu vergrößern, da das Agro-Komplex dem Grossteil der Wirtschaftspotenz des Autonomen Gebietes ausmacht. Eine Reihe von Aktivitäten wurden für die Lösung aller Probleme des Agro-Komplexes initiiert, aber diese Aktivitäten haben sich in den sehr komplizierten unserer gesellschaftlich-ökonomischer Entwicklung durchgeführt und ständiger Verschlechterung der Lage der Landwirtschaft in der primären Verteilung, in erster Reihe wegen der Nichtdurchführung des langwährigen Programmes der ökonomischen Stabilisation. Die Preise entwickeln sich weiter zu Schaden der Landwirtschaft. Die Politik der reellen Zinsen wirkt auch negativ an die Landwirtschaft. Die Zinsen waren im 1984 54% der Akumulation. In den ungünstigen Bedingungen wurden die Investitionen um 35% vermindert.

Standpunkte der Aktionskonferenz der Kommunisten des Agro-Komplexes, haben konstatiert dass es nötig ist:

- Einführung des Prinzipes der Selektivität, anbeacht der Höhe der Zinsen für die Landwirtschaft;
- Verminderung der Abzüge aus dem Einkommen der Arbeitsorganisationen des Agro-Komplexes;
- Bewältigung der offenen Preisschere für den Agrar.

Die feststehende Lage des Agro-Komplexes begrenzt die Bewältigung der Bedingungen und Erträge der Arbeit, sowie Formierung der Einkommensverhältnisse in den Organisationen und Reproduktionsgemeinschaften, sowie die Vereinigung der Arbeit und der Mitteln, das noch immer viel von administrativen Massnahmen und Interventionen abhängig ist. Deswegen ist das gemeinsame Einkommen in der Zeit 1980—1983 von 50% auf 10% gesunken.

Es ist verständlich dass es unbedingt nötig ist, die selbe Lage für die Landwirtschaft, wie für die anderen Wirtschaftszweigen im Wirtschaftssystem zu erreichen.

Der SK hat die Aufgabe, die Aktionen auf die Stärkung der selbstverwalterischen Gemeinschaft und selbstverwalterische Planierung zu richten.

Das Gesetz über die gesellschaftliche Kontrolle der Preise sieht gleichmässigen Tretman der Preise im Agrar, mit anderen Wirtschaftspreisen vor, aber mit einigen Ausnahmen, das dem Einfluss des Marktes aber auch der vereinigten Arbeiter ermöglicht. Die Verbindung der Arbeit und der Mitteln ist in der reproduktionellen Verbindung immer wichtiger und kämpft gegen die Tendenz der Versperrung. Dabei ist das Übersteigen der abtrünnigen Beziehungen der Landwirtschaft, sowie der Organisation der Kooperanten und der Genossenschaften, das bis jetzt keine genügende Erfolge gehabt hat, überwindet.

Die Vereinigung und die selbstverwalterische Organisation der Landwirte ist noch nicht genügend in den Organen der SK vorhanden. Von 469 Siedlungen in Vojvodina, haben 117 noch überhaupt keine Verbindung. Wir haben bis jetzt auch keine zufriedenstellende Erfolge, anbeacht der Fähigkeiten der Kader, sowie der fähigen Kadern in den Organisationen vorhanden, obwohl in der Vojvodina Kader mit höherer und höher Bildung unbeschäftigt sind.

Mit der Bindung zu der Wissenschaft und den wissenschaftlichen Institutionen, können wir auch nicht zufrieden sein. Es ist festzustellen dass die Wissenschaft die Lage der Nahrungserzeugung teilt.

Die Sätze des PK SKV anbeacht der Entwicklung im 1986—1990 stellen deutlich den Platz und Rolle der Nahrungsproduktion in der Vojvodina fest; die Bedeutung des Wachstums der Produktion und Produktivität, und unterzeichnen die Besserung der Lage dieses Komplexes in der materiellen Produktion des Gebiets. Besonders wichtig ist die Aufgabe der Benützung des Systems DTD und der Bewässerung. Es wird in der ersten Phase die Bewässerung von 100.000 Hektar vorgesehen.

Der Innen- und Aussenmarkt ist ein besonders wichtiger Faktor der stabilen Nahrungsproduktion. Man soll daher an der Organisation des Marktes ernstlich arbeiten.

Der Kampf um die Produktion und dem Einkommen soll auch mit der selbstwirtschaftlichen Planierung durchgeführt werden. Die Wichtigkeit dieser Aufgabe ist am 19. Sitzung des PK SKV unterstrichen worden.

Das Präsidium des Zusammenkunftes schlägt vor, dass die Aktivität an der Lösung dieser Fragen und Problemen und am Finden der Wege zur stabileren und schnelleren Entwicklung der Agro-Industrie verstärkt werden muss.